

Університет імені Альфреда Нобеля

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти –
доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»
спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», які
вступають на навчання за освітньо-науковою програмою
«Професійна освіта»

Затверджено на засіданні приймальної комісії,
протокол №1 від 11.01. 2022 р.

Дніпро
2022

Програма фахового вступного екзамену зі спеціальності 015 Професійна освіта / Н.П. Волкова, О.В. Лебідь, С.В. Сапожников. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. – 19 с.

Укладачі:

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор;

О.В. Лебідь, доктор педагогічних наук, доцент;

С.В. Сапожников, доктор педагогічних наук, професор.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, протокол № 7 від 21.12.2021 р.

Затверджено на засіданні приймальної комісії, протокол № 1 від 11.01. 2022 р.

Відповідальний за випуск: Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Структура фахового екзамену.....	4
3. Змістова програма вступних випробувань	4
4. Приклади міні-проектів.....	7
5. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	8
6. Література.....	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сучасний етап розвитку вітчизняної педагогічної науки характеризується зростанням наукового інтересу до проблеми викладацької діяльності у вищій школі, професійної компетентності викладача закладу вищої освіти, його професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. На сьогодні саме педагогічна складова розглядається як системоутворювальна в структурі професійної компетентності фахівця вищої школи, як така, що зумовлює ефективність його професійної науково-педагогічної діяльності, успішність його професіогенезу. Тому однією із нагальних потреб сьогодення є створення умов для науково-педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу – педагогів вищої школи, покликаних керувати процесами навчання, виховання та розвитку особистості у вищому навчальному закладі, її професійним становленням.

Підготовка майбутніх викладачів вищої школи – здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за освітньо-науковою програмою «Професійна освіта» – передбачає формування особою здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної, проектної діяльності, якісно супроводжувати освітній процес та креативно розв'язувати актуальні проблеми у сфері професійної освіти, проводити та успішно завершити наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програму вступного екзамену зі спеціальності 015 Професійна освіта розроблено відповідно до Галузевих стандартів вищої освіти України (освітньо-професійна програма підготовки магістра), паспорту наукової спеціальності та освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, що відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти і восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою фахових вступних випробувань є встановлення рівня знань та умінь осіб, які виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», з'ясування рівня їх готовності до дослідження теоретико-методологічних і методичних питань теорії та практики професійної освіти; виявлення схильності до здійснення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи; визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста в галузі знань 01 «Освіта», а також особи, що здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншими галузями знань.

Програма фахового вступного екзамену до аспірантури зі спеціальності 015 Професійна освіта охоплює навчальний матеріал нормативних курсів, які вивчаються у вищій школі, і складається з таких *змістових модулів*:

1. Наукові засади професійної освіти.

2. Методичні, технологічні, інноваційні аспекти професійної освіти.
 3. Професійно-педагогічна діяльність і особистість викладача вищої школи.
 4. Організація педагогічного дослідження та обробка його результатів. Методи педагогічних досліджень.
 5. Організація і управління освітою.
 6. Порівняльна професійна педагогіка.
- Під час підготовки до вступного випробування вступникам рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

2. СТРУКТУРА ФАХОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Фаховий екзамен зі спеціальності складається з двох частин:

- 1) теоретична частина, яка передбачає перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу у формі відповідей на питання;
 - 2) практична частина, яка передбачає захист міні-проекту.
- Практична частина містить перелік міні-проектів, що імітують умови (ситуації) практичної діяльності.

3. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. НАУКОВІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Закони України «Про вищу освіту», «Про вищу освіту». Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Система стандартів вищої освіти. Державний стандарт професійно-технічної освіти та його загальна характеристика. Сучасна система вищої освіти в Україні. Типи закладів вищої освіти та їх характеристика. Організаційно-правове забезпечення вищої освіти. Концепція неперервної педагогічної освіти. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні. Вища школа і педагогіка вищої школи України на сучасному етапі. Організаційно-педагогічні засади ступеневої освіти в Україні. Порівняльна характеристика стану професійної освіти у різних країнах.

Зарубіжні моделі неперервної професійної освіти: довічна освіта, перманентна освіта. Правовий статус закладу вищої освіти. Типи закладів вищої освіти. Структура закладу вищої освіти. Наступність у професійній підготовці та професійному вихованні студентів. Права та обов'язки суб'єктів діяльності закладу вищої освіти. Органи громадського самоврядування у закладі вищої освіти їх права та обов'язки. Неперервна освіта в Україні. Академічна мобільність суб'єктів педагогічного процесу вищої школи.

Розділ 2. МЕТОДИЧНІ, ТЕХНОЛОГІЧНІ, ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Загальне поняття і структура педагогічної системи в професійній освіті (цілі і зміст освіти, методи, засоби, організаційні форми навчання і виховання;

викладачі; студенти). Закономірності та принципи навчання. Дидактичні технології навчання у вищій школі: дистанційна, модульна, програмована, контекстна та інші. Програма навчальної дисципліни (зміст та структура). Базовий і варіативний компоненти у змісті програми підготовки фахівця. Наукова діяльність студентів. Сучасні технології та методи навчання у закладі вищої освіти. Інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі. Види аудиторних занять та їх характеристика. Методика проведення лекційно-практичних занять у вищій школі. Організація самостійної роботи студента. Організація та проведення контрольних заходів у вищій школі. Готовність до навчання у вищій школі. Причини неуспішності студентів.

Реформування вищої освіти України. Педагогічні технології та критерії їх ефективності. Інноваційні технології навчання у вищій школі (Moodle, кейс-метод, форсайт, метод проектів, метод Дельфі та інші). Інтерактивні методи навчання. Особливості діяльності сучасного викладача на інтерактивному занятті. Особливості особистісно-орієнтованого педагогічного процесу. Технологія оперативного застосування психолого-педагогічних знань у практичних ситуаціях. Класифікація педагогічних ситуацій і задач. Технологія аналізу педагогічних ситуацій і розв'язання педагогічних задач. Інноваційні форми виховної роботи зі студентами: квести, волонтерська діяльність, форуми тощо. Студентський колектив у системі виховання. Фактори розвитку особистості студента. Саморозвиток особистості студентів університету.

Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Індивідуальна науково-дослідна робота студентів. Структура проведення педагогічного експерименту. Діагностика у дослідно-експериментальній роботі. Методи математичної статистики у науковому дослідженні. Наукова конкурсна діяльність у закладі вищої освіти. Гранти.

Розділ 3. ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОСОБИСТІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Професійно-педагогічна діяльність. Зміст, функції діяльності викладача у навчальному процесі. Особистість викладача вищої школи.

Роль викладача в якісній підготовці фахівців різних галузей. Функції викладача. Планування діяльності викладача та студентів на лекційних і практичних заняттях. Поняття “педагогічна майстерність” викладача, її вплив на результат навчання студентів. Види та цілі спілкування педагога зі студентами. Роль спілкування викладача зі студентами в навчально-виховному процесі. Професіограма педагога. Рівень знань, умінь і навичок викладача з методики викладання навчальних дисциплін та його вплив на рівень знань, умінь і навичок учнів і студентів з конкретної навчальної дисципліни. Робота викладача з розвитку в учнів і студентів інтересу до науково-дослідної (науково-дослідницької) роботи.

Майстерність побудови педагогічної взаємодії. Стили педагогічної взаємодії та педагогічного спілкування.

Розділ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБРОБКА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ. МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Організація наукового дослідження. Основи методики планування наукового дослідження. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Інформаційна база наукових педагогічних досліджень. Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів. Методологія і методи наукового пізнання. Загальні методи наукових досліджень. Спеціальні методи педагогічних досліджень. Теоретичний аналіз і синтез як методи педагогічного дослідження. Співбесіда і анкетування як методи педагогічних досліджень. Експертні методи педагогічних досліджень. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду в системі професійної освіти. Педагогічний експеримент і його основні етапи. Діагностика реальних навчальних можливостей студентів у дослідно-експериментальній роботі. Методи тестування в педагогічних дослідженнях. Основні етапи організації дослідно-експериментальної роботи. Лабораторний експеримент. Організація наукових досліджень у вищій школі. Константувальний та формувальний етап експерименту як методи педагогічного дослідження. Математично-статистичні методи обробки експертних оцінок. Шляхи впровадження наукових висновків у практику роботи професійних навчальних закладів.

Розділ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Основна мета управління. Функції управління. Цілепокладання, організація, контроль, аналіз, регулювання, координація, корекція. Основні компоненти системи «управління освітою», їх ознаки. Прогнозування освіти, визначення змісту, організаційні форми, контролююча функція в управлінні освітою. Структура управління освітою. Мета, завдання, основні напрями діяльності Міністерства науки і освіти. Зміст і структура управлінської діяльності обласного управління освітою. Основні завдання та зміст діяльності районного (міського) відділу освіти. Розподіл управлінської компетенції між Міністерством освіти і науки, обласним управлінням освіти, районним (міським) відділом освіти.

Основні типи вищих навчальних закладів, особливості їх діяльності. Система вищих навчальних закладів II–IV рівнів акредитації. Вимоги до діяльності вищих навчальних закладів різних типів. Питання акредитації вищих навчальних закладів. Умови відкриття вищих навчальних закладів. Вимоги до кваліфікаційних рівнів підготовки випускника вищого навчального закладу.

Управління навчальним закладом як цілісна педагогічна система. Основні компоненти системи управління навчальним закладом, їх характеристика. Поняття «системний підхід». Системний підхід як метод аналізу та моделювання діяльності навчального закладу. Система планування роботи школи в умовах інноваційної діяльності. Принципові основи розподілу

службових повноважень у системі освіти. Зміст і структура професійної компетентності педагогічних і керівних кадрів освіти. Основні напрями поліпшення управління освітою.

Розділ 6. ПОРІВНЯЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА

Загальні тенденції реформування сучасних систем професійної освіти. Діяльність провідних міжнародних організацій у сфері освіти. Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку систем професійної освіти у сучасному світі. Характеристика системи професійної освіти США. Характеристика системи професійної освіти Великої Британії. Характеристика системи професійної освіти в Німеччині. Характеристика системи професійної освіти Франції. Характеристика системи професійної освіти Японії. Порівняльна характеристика стану вищої освіти в розвинених країнах світу (на прикладі трьох країн на вибір). Досвід зарубіжних країн щодо оцінювання знань студентів. Пошуки ефективних форм навчання в зарубіжній вищій школі. Досвід зарубіжних країн щодо оцінювання знань студентів. Пошуки ефективних форм навчання в зарубіжній вищій школі.

4. ПРИКЛАДИ МІНІ-ПРОЕКТІВ

Міні-проект №1.

Підготувати у письмовій формі рецензію на наукову статтю із періодичних педагогічних видань («Вища освіта України», «Вища школа», «Педагогіка і психологія професійної освіти», «Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія» та ін.), яка висвітлює актуальні питання реформування вищої освіти в Україні. У рецензії має бути вказано: актуальність обраної статті; аналіз головних ідей статті; аналіз наукових аргументів автора; аналіз висновків публікації (їхня відповідність завданням та загальному розкриттю теми). Зазначте, чи співпадають Ваші погляди з поглядами автора? Чому?

Вимоги до оформлення рецензії: обсяг 3 стор.; формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; підписана автором; вкладена в окремий файл.

Міні-проект № 2.

Підготувати, оформити письмово конспект інтерактивного лекційного заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації). Заняття має бути розраховане на 2 академічні години (1 год. 20 хв.).

Вимоги до оформлення: формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; вкладено в окремий файл.

Міні-проект № 3.

Підготувати, оформити письмово конспект інтерактивного семінарського заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації). Заняття має бути розраховане на 2 академічні години (1 год. 20 хв.).

Вимоги до оформлення: формат А 4; Times New Roman; 14 пт; міжрядк. інтерн. – 1,5; вкладено в окремий файл.

Міні-проект № 4.

Вкажіть 10 основних, на Вашу думку, особистісно-характерологічних якостей, які повинні бути розвинуті у викладача закладу вищої освіти. Проранжуйте дані якості у порядку важливості. Запишіть на аркуші паперу, які якості у Вас розвинуті на високому рівні, а які ще потрібно удосконалювати.

Міні-проект № 5.

Складіть детальний план ігрового заняття з обраної теми.

Міні-проект №6.

Пригадайте та проаналізуйте педагогічний конфлікт «викладач-студент» учасником чи спостерігачем якого Ви були у період навчання в університеті. Чи була правильно підібрана стратегія поведінки для його вирішення? Як би Ви вчинили на місці викладача?

Міні-проект №7.

Сформулюйте рекомендації для студентів-першокурсників у період їхньої адаптації до закладу вищої освіти.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

4.1. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на кожному з вступних випробувань, оцінюються за 100-бальною шкалою. Вступники, які наберуть хоча б на одному з іспитів менш як 60 балів, позбавляються права участі в наступному випробуванні.

4.3. Для вступників на навчання за освітньо-науковою програмою «Професійна освіта» зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування та вступного екзамену з іноземної мови.

Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендує на зарахування до аспірантури, формується за формулою:

$$\text{КО} = \text{ВЕС} + \text{ВЕМ} + \text{ДБ}, \text{ де:}$$

– ВЕС – результат вступного екзамену зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),

– ВЕМ – результат вступного екзамену з іноземної мови (за 100 бальною шкалою) або бали міжнародного сертифіката з іноземної мови (замість вступного іспиту з іноземної мови);

– ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення.

Нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення здійснюється у такий спосіб.

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Міжнародний сертифікат з іноземної мови, отриманий за останні два роки, що підтверджує рівні C1 – C2	ДБ ₁	C1 – 5 C2 – 10
Диплом переможця та призера міжнародної студентської олімпіади з фаху	ДБ ₂	30
Диплом переможця та призера всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з фаху*, або конкурсу наукових студентських робіт МОН України з фаху*	ДБ ₃	перше місце – 20 друге місце – 15 третє місце – 10
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю)**	ДБ ₄	15 (кожна стаття)
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science) за обраною спеціальністю**	ДБ ₅	25 (кожна стаття)
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю**	ДБ ₆	5 (кожна теза)
Участь у науковій міжнародній конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю**	ДБ ₇	10 (кожна теза)
Рекомендація до вступу аспірантури (за наявності)	ДБ ₈	5

* – диплом, отриманий під час навчання в магістратурі;

** – за період не більше трьох років до моменту вступу.

Факт наявності та відповідність змісту публікацій спеціальності встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих

вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

4.2. Для вступників, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, при зарахуванні на навчання за освітньо-науковою програмою «Професійна освіта» зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» конкурсний бал обчислюється як сума середньої арифметичної результатів фахового й додаткового екзамену та результату вступного екзамену з іноземної мови.

Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендує на зарахування до аспірантури, формується за формулою:

$$\text{КО} = (\text{ВЕС} + \text{ВЕД}) : 2 + \text{ВЕМ} + \text{ДБ}, \text{ де:}$$

- ВЕС – результат вступного екзамену зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),
- ВЕД – результат вступного додаткового екзамену зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),
- ВЕМ – результат вступного екзамену з іноземної мови (за 100 бальною шкалою) або бали міжнародного сертифіката з іноземної мови (замість вступного іспиту з іноземної мови);
- ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення.

4.3. Оцінювання відповідей вступників на теоретичні питання проводиться із урахуванням таких аспектів:

- об'єктивності в усвідомленні закономірностей і своєрідності розвитку світової, вітчизняної, регіональної освіти;
- здатності здобувача мислити науково-педагогічними категоріями;
- сформованості культури фахового мовлення, уміння демонструвати та аргументувати власну думку;
- ставлення майбутнього педагога-дослідника (світоглядне, теоретичне, духовно-ціннісне, практичне, морально-етичне тощо) до педагогічної реальності та процесів, що в ній відбуваються.
- схильності до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем.

Здобувач на екзамені повинен розкрити зміст основних питань білета, додаткових питань і при цьому продемонструвати: знання першоджерел та вміння їх аналізувати, використовувати їхні ідеї при аналізі педагогічних проблем; володіння змістом педагогічних принципів та категорій, вміння оперувати ними під час презентації теоретичного матеріалу; уміння демонструвати та аргументувати власну думку; здатність до проведення самостійних наукових досліджень в обраній галузі науки

Оцінювання відповіді вступника здійснюється за 100-бальною шкалою.

Загальні критерії оцінювання представленої вступником відповіді на теоретичні питання

Оцінка за національною (чотирибальною) шкалою	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Характеристики представленої вступником відповіді
5 (відмінно)	90-100	A	Вступник вільно володіє матеріалом на підставі вивченої літератури, аргументовано висловлює власні думки, виявляє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями. Усна відповідь правильна, повна, чітка, логічна, послідовна, змістовна, аргументована. Вступник вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом педагогічної науки і грамотно ним користується; докладно розкриває відповідні методологічні та теоретичні положення теорії і методики професійної освіти, характеризує нормативні документи; аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання для обґрунтування власної позиції, виявляє ґрунтовні знання першоджерел, орієнтується в актуальних проблемах теорії та методики професійної освіти, системно бачить шляхи їх розв'язання.
4 (дуже добре)	82-89	B	Вступник володіє певним обсягом матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння основних понять. Усна відповідь правильна, повна, чітка, логічна, послідовна, змістовна, обґрунтована. Вступник володіє понятійно-термінологічним апаратом педагогічної науки на достатньому рівні і вміє ним користуватися; демонструє належний рівень володіння знаннями з теорії і методики професійної освіти; посилається на думки відомих вчених, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання, виявляє знання першоджерел, орієнтується у проблемах теорії та методики професійної освіти.
4 (добре)	75-81	C	Вступник припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння основних понять теорії і методики

			<p>професійної освіти; загалом уміє обирати засоби і методи наукового дослідження, адекватні меті дослідницької задачі; визначати ефективні форми, методи і засоби навчання, сучасні технології для вирішення конкретних освітніх завдань; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропонувані в рекомендованих джерелах; є деякі незначні упущення і неточності, але без серйозних помилок; демонструє неглибоке володіння проблематикою обраного фаху, середній рівень науково-педагогічного мислення тощо</p>
3 (задовільно)	67-74	D	<p>Вступник володіє матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях; припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння основних понять теорії і методики професійної освіти; відповідаючи на питання, допускає упущення і неточності під час оцінювання концепцій і теорій, обговорення різноманітних підходів до вирішення проблеми організації навчання у ЗВО, використання понятійно-термінологічного апарату педагогічної науки</p>
3 (достатньо)	60-66	E	<p>Вступник має значні ускладнення щодо розуміння основних понять теорії і методики професійної освіти; допускає значну кількість грубих помилок під час обговорення різноманітних питань, які може усувати лише з допомогою викладача; усні відповіді на більшість питань неповні, не завжди чіткі.</p>
2 (незадовільно)	35-59	FХ	<p>Вступник невірно визначає основні поняття теорії і методики професійної освіти; демонструє відсутність теоретичних знань, нерозуміння головних проблем обраного наукового напрямку, низький рівень науково-педагогічного мислення; допускає суттєві помилки в характеристиці явищ, фактів; не спроможний відтворити загальновідомі факти нормативних документів, питань вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, інноваційних та інтеграційних процесів в освіті, ефективних форм, методів і засобів навчання</p>

2 (незадовільно)	1-34	F	Вступник не спроможний дати відповідь на жодне питання білету та на додаткові питання. Не володіє теоретичним матеріалом, не спроможний відтворити загальновідомі положення теорії професійної освіти, допускає суттєві фактичні помилки, які не може виправити за допомогою навідних запитань екзаменатора; допускає грубе порушення логіки викладу.
------------------	------	---	---

Загальні критерії оцінювання індивідуального міні-проекту

Індивідуальне завдання (проект) (100 балів)	Критерії оцінки
90-100	Вступник виявив творчий підхід до виконання завдання, самостійно здобув цікаву інформацію і використав, в тому числі за допомогою інформаційних технологій, нові знання та вміння для виконання актуального й професійно спрямованого індивідуального завдання, аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення, нестандартність мислення
82-89	Вступник відповідально поставився до виконання завдання, самостійно здобув і використав, в тому числі за допомогою інформаційних технологій, нові знання та вміння для виконання актуального й професійно спрямованого індивідуального завдання, проте під час презентації відчуває труднощі, не завжди виявляє комунікативну гнучкість під час обговорення, нестандартність мислення
75-81	Вступник використав лише загальновідомий матеріал для виконання індивідуального завдання, поверхово (без аргументації та обґрунтування) презентує його; під час відповідей на запитання відчуває труднощі, допускаючи при цьому суттєві неточності, має ускладнення щодо вільного висловлення власних суджень
67-74	Вступник поверхово (без аргументації та обґрунтування) презентує матеріал проекту, який презентує загальновідомі істини; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки, має значні ускладнення щодо вільного висловлення власних суджень
60-66	Відповідь вступника не містить професійної термінології та має порушену логіку викладу. Проект нецікавий, містить значну кількість помилок

6. ЛІТЕРАТУРА

Підручники та навчальні посібники:

1. Андрущенко В. П., Бех І. Д., Волощук І. С., Глузман О. В., Гузій Н. В., Дем'яненко Н. М. Педагогіка вищої школи : підручник / АПН України; Інститут вищої освіти. К. : Педагогічна думка, 2009. 256с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. [для викл., аспір., студ. магістратури]. К. : Кондор, 2008. 272 с.
3. Барно О.М. Інноваційна педагогіка: навч. посіб Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. 286 с.
4. Барно О.М. Педагогіка формування професіоналізму сучасного фахівця. Навчальний посібник. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2015. 392 с.
5. Блинов В.И., Виненко В.Г., Сергеев И.С. Методика преподавания в высшей школе. М.: Издательство «Юрайт», 2013.
6. Бухарова Г.Д., Старикова Л.Д. Общая и профессиональная педагогика : учеб. пособие. М. : Издательский центр «Академия», 2009.
7. Васильєва М. П. Теорія педагогічної деонтології : монографія / М. П. Васильєва ; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Х. : Нове слово, 2003. – 216 с.
8. Вища освіта: європейський вимір та українські перспективи. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
9. Вища освіта : Болонський процес : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Дмитриченко М. Ф., Хорошун Б. І., Язвінська О. М., Данчук В. Д.]. К. : Знання України, 2006. 440 с.
10. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
11. Власова О.І., Марушкевич А.А. Основи психології та педагогіки: Підручник. Київ : Знання, 2011. 333 с.
12. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посіб. 4-те вид., стер. К. : Академвидав, 2012. 616 с.
13. Галузьяк В. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / В. М. Галузьяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – 5-е вид. випр. та доп. – Вінниця : Планер, 2012. – 400 с.
14. Гнезділова К.М., Касярум С.О. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи: навч. посібник. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2011. 124 с.
15. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
16. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Компетентнісна освіта у вищій педагогічній школі : методичний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко. – [2-ге вид. доп]. – Вінниця : Планер, 2010. – 166 с.

17. Дидактичні засади формування навчальних профілів : посібник / авт. кол.: В. І. Кизенко, О. К. Корсакова, Л. А. Липова ; НАПН України ; Ін-т педагогіки. К. : Педагогічна думка, 2010. 131 с.
18. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352 с.
19. Доброскок І.І. Педагогіка професійної освіти: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К: Педагогічна думка, 2016. 120 с.
20. Довідник користувача Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) /упоряд.: Фініков Т.В. [та ін.]; за ред. І.О.Вакарчука. К.: Україна, 2009. 160 с.
21. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
22. Джуринский А.Н. История педагогики и образования: учебник / А.Н. Джуринский. М.: Владос, 2010.
23. Дорога к академическому совершенству. Становление исследовательских университетов мирового класса / Под ред. Дж. Альтбаха, Д. Салми. М.: ВЕСЬ МИР, 2012.
24. Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: Навчальний посібник / За ред. М.В. Вачевського. К.: ТОВ «Кондор», 2012. 336 с.
25. Загвязинский В. И. Теория обучения : современная интерпретация : учеб. пособ. [для студ. высш. пед. учеб. зав.]. М. : Академия, 2008. 188 с.
26. Закон України «Про Вищу освіту» / Сайт Верховної Ради в Україні [Електроний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
27. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі: психолого-педагогічні аспекти : навч.-метод. посіб. / ред. М. Л. Смульсон. К. : Педагогічна думка, 2008. 256 с.
28. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: Монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
29. Інноваційна спрямованість змісту і технологій освіти / Біла книга національної освіти України / Т.Ф.Алексеєнко, В.М.Аніщенко, Г.О.Балл [та ін.]; за заг. ред. акад. В.Г. Кременя; НАПН України. К.: Інформ. системи, 2010. 342 с. Бібліогр.: с. 335. Розділ 1.2 / у співавторстві / С. 32 – 38.
30. Касьянова О. М. Педагогічна експертиза діяльності навчального закладу : навч.-метод. посіб. Харків : Основа, 2012. 128 с.
31. Коджаспирова Г.М., Петров К.В. Технические средства обучения и методика их использования : учебное пособие. М.: Издательский центр «Академия», 2005.
32. Комп'ютерно орієнтовані засоби та мультимедійні технології навчання : навч. посіб. / за ред. О. В. Шестопалюка ; авт. кол.: Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський. Вінниця : Планер, 2012. 619 с.
33. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2010. 176 с.

34. Краевский В.В., Е.В. Бережнова. Методология педагогики: новый этап : учеб. пособие; 2-е изд. М.: Издательский центр «Академия», 2008.
35. Краевский В.В. Общие основы педагогики : учеб. пособие. 4-е изд. М. : Издательский центр «Академия», 2010.
36. Крившенко Л.П. и др. Педагогика: учебник для бакалавров. М.: Проспект, 2013.
37. Крысько В.Г. Психология и педагогика : учебник для бакалавров. М.: Издательство Юрайт, 2013.
38. Курлянд З. Н., Осипова Т. Ю., Гурін Р. С. та ін. Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб. Київ: Знання, 2012
39. Лозова В І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.]. Х. : ОВС, 2002. 400 с.
40. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Кондор, 2009. 670 с.
41. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Кондор, 2009. 398 с.
42. Малафійк І. В. Системний підхід у теорії і практиці навчання. Рівне: РДГУ, 2004. 437 с.
43. Мартиненко С. М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін: навч.-метод. посіб. К. : КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2006. 58 с.
44. Модернізація освіти України у контексті євроінтеграційних процесів: історико-педагогічний аспект: монографія / За ред. Н.Г. Сидорчук. Житомир : ЖДУ, 2008. 300 с.
45. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
46. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / [Булах І., Гриневич Л., Іванюк І. та ін.]; за заг. ред. О. І. Локшиної. К. : К. І. С, 2004. 128 с.
47. Морзе Н.В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. К.: Видавнича група ВНУ, 2006. 298 с.
48. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
49. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.
50. Неперервна професійна освіта у документах Європейського Союзу / Сисоєва С.О., Заскалета С.Г. КП «Миколаївська обласна друкарня», 2009. 479 с.
51. Нова динаміка вищої освіти і досліджень для соціальних змін та розвитку: Болонський процес 2020 – Європейський простір вищої освіти у новому десятиріччі / МОН України, Фонд «Європа ХХІ» /упоряд.: Т.В.Фініков [та ін.]; за ред. І.О.Вакарчука. К.: «Агентство» «Україна», 2009. 64 с.

- 52.Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
- 53.Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- 54.Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / [авт. кол.: М.Ф.Степко, Я.Я.Болубаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин]; за ред. В.Г.Кременя. Тернопіль: вид-во ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2004. 147 с.
- 55.Педагогика и психология высшей школы: Учеб. пособие. Ростов н/Д: Феникс, 2002. 544 с.
- 56.Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н.Курлянд. 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 495 с.
- 57.Педагогічні технології: теорія та практика: навч. посіб. / За ред. проф. М.В. Гриньової; Полт. держ. пед. ун-т. ім. В.Г. Короленка. П., АСМІ: 2004. 180 с.
- 58.Педагогічний контроль у вищій школі: навч. посіб. / за ред. В.В. Приходько. Дніпропетровськ: НГУ, 2008. 201 с.
- 59.Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / [Кондрашова Л. В., Пермяков О. А., Зеленкова Н. І., Лаврешина Г. Ю.]. К. : Знання, 2006. 252 с.
- 60.Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н.Курлянд. 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 495 с.
- 61.Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. К. : Педагогічна думка, 2001. 514 с.
- 62.Петренко Л. М. , Козак А. Р., Коваленко С. П. Професійна освіта і навчання в Україні: сучасні технології управління : метод. посіб. Д. : ІМА-прес, 2011. 152 с.
- 63.Пехота О. М. Особистісно-орієнтоване навчання : підготовка вчителя / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – Миколаїв : Іліон, 2006. 271 с.
- 64.Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрів і аспірантів. К.: ТОВ “Філ-студія”, 2006. 320 с.
- 65.Полат Е.С. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования : учеб. пособие / Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина. М.: Издательский центр «Академия», 2010.
66. Попков В.А. Дидактика высшей школы: учеб. пособие / В.А. Попков, А.В. Коржуев. – М.: Издательский центр «Академия», 2008.
- 67.Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження: наук. видання / С.О.Сисоєва, І.В. Соколова; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. МОН, Маріупольський держ. Гуманітарний ун-т. К.: ЕКМО, 2010. 362с.
- 68.Прокопенко І.Ф., Євдокімов В.І. Педагогічна технологія: посібник. Х.:

- Основа, 2009. 105 с.
- 69.Професійна освіта: теоретичні та практичні аспекти формування компетентності майбутніх фахівців: Монографія / Авт. кол. І.І.Доброскок, О.М.Барно, В.В.Різник та ін./ За заг. ред. проф. І.І.Доброскок. В КСВ, 2015. 320 с.
 - 70.Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку: Монографія / Авт. кол. О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, С.С. Вітвицька, Н.Г. Сидорчук, О.М. Спирін, Н.В. Якса та ін. / За заг. ред. проф. О.А. Дубасенюк. Вид. 2-е, доп. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. 396 с.
 - 71.Пульбере А.И. Мониторинг качества образования : теоретические основы и технологии : [монография]. Бендеры : ТНИ, 2004. 312 с.
 - 72.Різник В. В. Перспективи застосування лізингу персоналу в управлінні проектами Економічний вісник університету: зб. наук. праць учених та аспірантів / [гол. ред. Т. М. Боголіб] ; ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". Переяслав-Хм.,2012. Вип. 18/1. С. 86-90
 - 73.Сапожников С.В. Педагогіка вищої школи України та Болонський процес: навч. посіб. – Дніпропетровськ : Інновація, 2010. 358 с.
 - 74.Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2-х т. М. : НИИ школьных технологий, 2006. Т. 1. 2006. 816 с.; Т. 2. 2006. 816 с.
 - 75.Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. [для магістр. вищ. навч. закл.]. К. : Вища шк., 2005. 239 с.
 - 76.Словник термінів з професійної освіти / авт.. кол. за заг. ред. О.І Шапран. Переяслав-Хмельницький: В КСВ, 2013. 276 с.
 - 77.Соловей М.І., Спіцин Є. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами ВНЗ: посіб. для студен. К.: Знання, 2013. 143 с.
 - 78.Стахів М.О. Український комунікативний етикет : [навчально-методичний посібник] К. : Знання, 2008. 245 с.
 - 79.Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Серія «Альма-матер», 2012. 428 с.
 - 80.Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: конспект лекцій для магістрантів спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи»/ Укр. інж.-пед. академія; уклад. Н. О. Брюханова. Х.: [б. в.], 2011. 92 с.
 - 81.Трайнёв В.А., Трайнёв И.В. Информационные коммуникационные педагогические технологии : учебное пособие. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2006.
 - 82.Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]. Режим доступу до сайту: http://www.president.gov.ua/topics/prior_eurochoice
 - 83.Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. Режим доступу до сайту: <http://www.mon.gov.ua>

84. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2010. 456 с.
85. Чайка В. Основи дидактики : Тексти лекцій і завдання для самоконтролю : навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.]. Тернопіль : Астон, 2002. 244 с.
86. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Серія «Альма-матер», 2012. 338 с.
87. Чмиленко Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
88. Європейський освітній портал: Болонський процес у період до 2020 року [Електронний ресурс]. Режим доступу до сайту: <http://www.eu-edu.org/bolosnky5.html>

Навчальне видання
Програма фахового вступного екзамену на здобуття ступеня доктора філософії зі
спеціальності 015 Професійна освіта

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Набережна Січеславська, 18.